

Utvärdering av Männsliga Rättighetsdagarna

Terms of Reference

Männsliga Rättighetsdagarna, MR-dagarna, är Nordens största mötesplats för praktiker, forskare, myndigheter, politiker och ideellt engagerade som arbetar med eller vill lära mer om männsliga rättigheter. Syftet med arrangemanget är att öka kunskapen om männsliga rättigheter och att lyfta dem högre upp på den politiska dagordningen. Föreningen Ordfront är ekonomisk och juridisk värd för projektet.

MR-dagarna är ett årligen återkommande arrangemang som under tre dagar erbjuder ca 200 programpunkter, 80-talet utställningar samt en arena för nätverkande. Forumet lyfter MR-frågor på både lokal, nationell och global nivå. Under 2019-2021 får Föreningen Ordfront InfoKom-bidrag från Sida, vidareförmedlat via Forum Civ, för att stärka den del av forumet som lyfter globala utvecklingsfrågor.

Målet med den del av projektet som finansieras av Forum Civ är bl.a. att bidra till ökad kunskap och engagemang i globala MR-frågor samt möjliggöra skapandet av nätverk. Projektkansliet har identifierat en svårighet i att mäta dessa mer kvalitativa resultat av arrangemanget och önskar därför uppdra en extern utvärderare att titta vidare på hur projektets utvärderingsmetoder skulle kunna förbättras och utvecklas för att bättre mäta kvalitativa resultat och måluppfyllelse. Trots att flera olika metoder för utvärdering används kvarstår alltid utmaningen att mäta effekter av arrangemanget kopplat till projektets olika mål och delmål. Detta har också pekats ut som ett utvecklingsområde av Forum Civ.

1. Bakgrund

Sedan år 2000 har Männsliga Rättighetsdagarna varit Nordens främsta arena för inspiration, debatt, kompetensutveckling och nätverkande kring männsliga rättigheter. Männsliga Rättighetsdagarna är ett icke-vinstdrivande samverkansprojekt som har vuxit till en central institution för alla som arbetar med och intresserar sig för männsliga rättigheter. Tillsammans lyfter vi de mest aktuella frågorna, utmaningarna och möjligheterna. Vi hittar också nya vägar till samarbeten och engagemang. Någon motsvarighet till Männsliga Rättighetsdagarna när det gäller antalet deltagare finns inte i Norden och årligen samlar Männsliga Rättighetsdagarna cirka:

3 000 – 5 000 besökare

70 – 90 utställare

150 programarrangörer

80 volontärer

Initiativ till MR-dagarna togs 2000 av Föreningen Ordfront, DemokratiAkademin, Fonden för männsliga rättigheter, Teologiska högskolan i Stockholm och Utrikespolitiska institutet. Tanken var

att skapa en mötesplats mellan praktik och forskning om mänskliga rättigheter och att lyfta mänskliga rättigheter högre upp på den politiska dagordningen.

Sedan 2004 arrangeras MR-dagarna årligen, och sedan 2006 på olika orter runt om i Sverige. MR-dagarna har arrangerats i Stockholm, Malmö, Luleå, Örebro, Göteborg, Umeå, Jönköping och Linköping. Näst på tur är Uppsala¹.

År 2020 står tio organisationer gemensamt som arrangörer av MR-dagarna; Föreningen Ordfront/DemokratiAkademin, Amnesty Sverige, Bris, Diakonia, Fonden för mänskliga rättigheter, Friends, Ibn Rushd Studieförbund, Sensus studieförbund, Svenska kyrkan och Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet.

2. Vision, målsättning och syfte med MR-dagarna

Idén om mänskliga rättigheter är ett av mänsklighetens största framsteg. Respekten för mänskliga rättigheter är en grundval för fred, frihet, rättvisa, demokrati och hållbar utveckling. MR-dagarnas övergripande målsättning är att bidra till att respekten för de mänskliga rättigheterna genomsyrar samhället.

Övergripande syfte:

Mänskliga Rättighetsdagarna ska vara Nordens viktigaste samlade mötesplats för frågor kring mänskliga rättigheter.

MR-dagarna syftar till:

- att bredda och fördjupa det offentliga samtalet samt sprida kunskap kring mänskliga rättigheter
- att lyfta de mänskliga rättigheterna högre upp på den politiska dagordningen
- att skapa en arena för alla som arbetar med eller intresserar sig för mänskliga rättigheter att träffas och utbyta erfarenheter och utveckla samarbetet mellan frivilligorganisationer och de myndigheter som har ett särskilt ansvar för mänskliga rättigheter
- att erbjuda kunskap och metoder för praktisk tillämpning av de mänskliga rättigheterna
- att lyfta fram utmaningar inom området för mänskliga rättigheter lokalt och globalt
- att bidra till att utveckla lokalt och regionalt MR-arbete i Sverige genom att förlägga arrangemanget i olika delar av landet

2.1 Målsättning och delmål kopplat till Forum Civ

Målsättningen med den del av MR-dagarna som Forum Civ finansierar är att vara Sveriges främsta arena för kunskapsinhämtning, erfarenhetsutbyte och samhällsdebatt kring mänskliga rättigheter vilket skapar förutsättning för ökad förståelse och engagemang i frågorna. Genom att besöka MR-dagarna får en bredd av målgrupper ökad kunskap om hur implementerandet av mänskliga rättigheter hänger samman med genomförandet av Agenda 2030, PGU och arbetet för en rättvis och

¹ MR-dagarna skulle ursprungligen ha arrangerats 3-5 december 2020 i Uppsala men har pga Covid-19 och efterföljande mötesrestriktioner blivit framskjutna till 19-21 april 2021.

hållbar global utveckling. För att uppnå detta övergripande mål har det identifierats fyra delmål som skall bidra till målpuppfyllelsen av projektets övergripande målsättning. Projektets delmål är:

Delmål 1: MR-dagarnas deltagare har fått ökad förståelse för och kunskap om mänskliga rättigheter, demokrati- och utvecklingsfrågor, och de specifika rättighetsfrågor som rör årets tema, samt har fått ta del av perspektiv från enskilda och grupper vars rättigheter hotas av exv. fattigdom eller förtryck. Kunskapsökningen skapar förutsättning för ökad förståelse och engagemang i utvecklingsfrågor.

Delmål 2: Nya verktyg och metoder för att praktiskt arbeta med mänskliga rättigheter, demokrati- och utvecklingsfrågor har spridits till besökare och medverkande från organisationer/myndigheter/företag.

Delmål 3: MR-dagarna har skapat förutsättningar för att nya samarbeten och nätverk mellan aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter, demokrati- och utvecklingsfrågor har uppstått.

Delmål 4: MR-dagarna har bidragit till att synliggöra frågor om mänskliga rättigheter, demokrati- och utvecklingsfrågor i samhällsdebatten.

3. Organisation

Bakom MR-dagarna står de 10 arrangörsorganisationerna, där Föreningen Ordfront har en särställning som projektägare och är därmed ytterst ansvarig för projektet MR-dagarna. Arrangörsgruppen är främst rådgivande men kan också fatta vissa strategiska och innehållsliga beslut kring arrangemanget.

MR-dagarnas kansli finns hos huvudmannen Föreningen Ordfront i Stockholm, föreningen är också arbetsgivare för de anställda i projektet. Kansliet har det operativa ansvaret och sköter allt från samordning av program och utställningar till kommunikation, logistik, planering, framtagande av bidragsansökningar och rapportering.

Då MR-dagarna arrangeras på olika orter varje år så skapas 2-3 år innan arrangemanget äger rum en lokal arbetsgrupp för att skapa lokal förankring och relevans för arrangemanget. Arbetsgruppen i Uppsala består av representanter från Uppsala kommun, Region Uppsala, Uppsala universitet, Länsstyrelsen i Uppsala län, LÖK (lokal överenskommelse med civilsamhället), Länsbildningsförbundet, Funktionsrätt, SIU, Svenska kyrkan i Uppsala stift, Sensus studieförbund, Ibn Rushd studieförbund samt verksamheten Esmeralda vid Uppsala studentkår. Det lokala förarbetet påbörjades redan 2018. Syftet med detta inkluderande arbetssätt, utöver att skapa lokal förankring, är att initiera samarbeten och processer som kan bestå även efter genomförd konferens.

4. Tema MR-dagarna i Uppsala: Mänskliga rättigheter – en fråga om var du bor?

På vilket sätt hänger möjligheten att utöva sina mänskliga rättigheter ihop med var en bor? Mänskliga rättigheter är universella, och den plats du bor och lever ditt liv på ska inte vara avgörande för om dina grundläggande rättigheter uppfylls. Ändå ser vi idag stora skillnader i hur människors rättigheter respekteras, skyddas och förverkligas beroende på var i världen, var i landet eller var i staden de bor. Vad beror det på och hur byggs samhällen där alla kan åtnjuta sina mänskliga rättigheter?²

² Läs mer om temat på vår webb: <https://www.mrdagarna.nu/tema-2020-manskliga-rattigheter-bostad/>

MR-dagarna erbjuder dels ett omfattande seminarieprogram som ger möjlighet till basutbildning, fortbildning, erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling för alla grupper som i sin verksamhet behöver kunskaper om mänskliga rättigheter. Till detta program köper deltagarna en biljett och programmet riktar sig framförallt till de personer som besöker MR-dagarna genom sitt arbete eller skola.

Under MR-dagarna finns även mycket kostnadsfritt program som framförallt riktar sig till en intresserad allmänhet; dels ett utställartorg där organisationer, myndigheter och företag kan hyra montrar och ge information om sin verksamhet samt två-tre miniseminarieescener med kortare seminarier och paneler. Sedan 2013 har arrangemanget även utökats med en tredje konferensdag på en helgdag där allt program är helt kostnadsfritt att ta del av för att nå ut än bredare.

5. Målgrupper

MR-dagarna har blivit en institution i svenskt akademiskt, politiskt och ideellt liv med ett brett deltagande. Under de senaste åren har arrangemanget besökts av mellan 3000-5000 personer beroende på vilken ort forumet varit placerat i.

MR-dagarna har väldigt många och breda målgrupper, vilket är nödvändigt för att kunna verka för projektets övergripande syften och målsättning och är också en del av det som gör projektet unikt. Fördelningen av besökare som löser biljett till programmet har under de senaste åren legat på ca 40% tjänstepersoner eller politiker från central, regional och lokal nivå; 25% civilsamhällesorganisationer, lärare och privatpersoner; 15% universitets och högskolestudenter, arbetslösa privatpersoner och pensionärer; samt 20% skolklasser. (Siffrorna bygger på det totala antalet deltagare under 2018-2019 med undantag för de som även var medverkande i olika seminarier och utställningar.)

De senaste åren har MR-dagarna i högre grad än tidigare riktat sig till den breda allmänheten, det vill säga exempelvis intresserade privatpersoner och medlemmar i olika civilsamhälles- och frivillighetsorganisationer som inte har möjlighet att delta som representanter för olika organisationer. Det kostnadsfria programmet (dvs. utställningar, miniseminarier samt helgdagen) har under senare år besökts av mellan 1200-2000 personer. Vi har dock relativt lite information om vilka dessa deltagare är då de i mindre utsträckning svarar på enkäter jämfört med de betalande grupperna.

Att MR-dagarna har en bred målgrupp är ett måste för att projektet ska nå upp till sina målsättningar, men det innebär även en del utmaningar. Programmet på MR-dagarna ska motsvara de behov av fortbildning som finns inom de olika målgrupperna där förkunskaperna skiljer sig mycket både mellan men också inom varje målgrupp. Programmet ska även lyfta angelägna frågor och utmaningar inom mänskliga rättigheter för att försöka påverka målgruppen att verka för full respekt av mänskliga rättigheter. Arrangemanget ska dessutom vara en arena för möten mellan de olika grupperna och en plats för erfarenhetsutbyte.

Målgruppen för den del av projektet som finansieras av Forum Civ är densamma som för projektet som helhet men med särskilt fokus på att nå ut till en bredare allmänhet.

6. Utvärdering

MR-dagarna följs upp löpande av projektkansliet för att säkerställa att vi följer planer och uppsatta projekt mål.

Kansliet kan utifrån biljettstatistik få en god uppfattning om vilka hur många och vilka målgrupper som besöker de avgiftsbelagda delarna av konferensen då deltagarna köper biljetter i olika kategorier. Även besökare av de kostnadsfria ytorna behöver registrera sig, men då enbart med namn och e-post vilket gör att vi inte har så mycket information om vilka dessa besökare är.

Efter varje års arrangemang görs enkäter där det undersöks hur deltagare, medverkande, utställare och volontärer uppfattar MR-dagarna. Enkätutvärderingen syftar till att undersöka och mäta hur MR-dagarna uppfyller delmålen och, i förlängningen, den övergripande målsättningen för projektet som helhet. Enkäterna utvärderar arrangemanget som helhet men med särskilda frågor kopplade just till kunskapsökning och engagemang i globala MR-frågor. En utmaning med enkätutvärderingen är att få upp svarsfrekvenserna bland MR-dagarnas besökare. Svarsfrekvensen på webbenkäterna brukar ligga runt 30 procent för deltagare och arrangörer och runt 15 procent för besökare som endast går på de kostnadsfria delarna.

Med tanke på projektets särart och resurser har endast delar av den kvalitativa effekten av informationsinsatsen kunnat mätas, och bygger då främst på självskattning, om att exempelvis kunskaperna ökat eller att nya kontakter skapats. Däremot ger självskattningen inte upplysningar om vilken typ av kunskaper och nätverk som deltagare och arrangörer tar med sig från konferensen. Från och med 2018 års MR-dagar har en uppföljande enkät skickats ut under våren där mer långsiktiga effekter ska försöka mätas.

Efter genomfört arrangemang utför arrangörgruppen tillsammans med kansliet även en innehållsmässig utvärdering mot tema och innehållsambitioner. Arrangörsgruppens utvärdering ger en djupare bild än enkäterna till deltagarna då den utvärderar utifrån flera olika perspektiv, dels som arrangörer av MR-dagarna och dels som egna seminarie- och utställararrangörer. Hur MR-dagarna levt upp till de konkreta mätbara målen och de förväntade kvalitativa effekterna samt vilka lärdomar och erfarenheter som bör tas i beaktande till framtida MR-dagar är också något som utvärderas av arrangörgruppen.

Trots att flera olika metoder för utvärdering används kvarstår alltid utmaningen att mäta effekter av arrangemanget kopplat till projektets olika mål och delmål. Detta har också pekats ut som ett utvecklingsområde av Forum Civ.

6.1 Extern utvärdering

Den externa utvärderaren ska utvärdera projektets utvärderingsmetoder och komma med förslag på hur de skulle kunna utvecklas för att bättre mäta kvalitativa resultat och målpåfyllelse.

Den externa utvärderaren ska utvärdera projektets nuvarande utvärderingsmetoder och komma med förslag på:

- Vilka andra metoder, utöver de som beskrivits ovan, skulle kunna användas för att mäta måluppfyllelse som skulle vara möjliga att genomföra givet projektets resurser?
- Skulle enkäter kunna omformuleras för att bättre mäta hur de olika delmålen uppnåtts?
- Skulle projektets delmål behöva omformuleras för att ens vara mätbara?
- Skulle det gå att ta fram baslinjevärden för kunskapsökning bland deltagare och hur skulle det i så fall gå till?

Observera att den externa utvärderingen ska innehålla konkreta och långsiktiga rekommendationer som kan utveckla projektets utvärderingsmetoder framöver. På grund av rådande Coronapandemi har arrangemanget behövt flyttas fram från december 2020 till april 2021 och i skrivande stund är det fortfarande osäkert kring formerna för genomförandet. Med största sannolikhet kommer arrangemanget behöva ställa om och genomföras helt digitalt. Digitalisering av arrangemanget öppnar upp för nya möjligheter till interaktion och utvärdering. Dock bör de rekommendationer kring metoder som utvärderaren kommer fram till även vara applicerbara på de fysiska arrangemang som normalt genomförs.

Anbudsgivarens kompetens

Anbudsgivaren förväntas ha kunskap om rättighetsbaserat arbete, erfarenhet av att utvärdera civilsamhälles- och/eller informationsprojekt samt, framförallt, stor kunskap om olika utvärderingsmetoder. Vi förutsätter att anbudsgivaren arbetar utifrån metoder som har stöd i vetenskap och/eller beprövad erfarenhet.

Anbudet ska innehålla:

- Anbudsgivarens namn, organisationsnummer, kontaktuppgifter och kopia på F-skattsedel.
- Beskrivning av kompetens och erfarenhet på person(er) som ska genomföra utvärderingen. Bifoga gärna lista på referensuppdrag mm.
- Fast pris för uppdraget. Kostnad för denna utvärdering får inte överstiga 60 000 kr inklusive moms. Resor, logi och övriga kostnader ingår i denna summa.

Tid

Arbetet ska påbörjas så snart som möjligt och vara avslutat senast den 31 maj 2021. Urval för intervjuer och val av metoder och frågekonstruktioner sker på initiativ från uppdragstagaren men i samråd med projektledarna.

Intresserad?

Anbud ska vara projektledare Malin Slätis tillhanda senast 25 januari 2021

Anbudet skickas med e-post till:

malin.slatis@mrdagarna.se

Vid frågor kontakta Malin Slätis på malin.slatis@mrdagarna.se eller 072-050 42 52